

Požari

V Dolgi dolini pod Sv. Urbanom pri Mariboru je uničil ogenj domačijo 65 letnemu posestniku Alojziju Germu. Gospodar je dobil pri reševanju raznih predmetov iz goreče hiše tako hude opekline, da jim je podlegel v mariborski bolnišnici. Gašenje je bilo silno oteženo zaradi pomanjkanja vode.

Pri Sv. Jakobu v Slov. goricah je zgorel star hlev posestnika Alojza Bračka in je škoda za nekako 3000 din.

V Lancovi pri Sv. Miklavžu pri Ormožu je zgorelo gospodarsko poslopje posestnika Franca Kalba. Škoda znaša 60.000 din, zavarovalnina pa komaj 7000 din. Gre najbrž za požig iz maščevanja.

V Paradižu pri Sv. Barbari v Halozah je vpepelil najbrž podtaknjen ogenj 10.000 din vredno hišo posestnice Katarine Kranjc.

V Košnici pri Celju je pogorela 20.000 din vredna lesena hiša s hlevom, ki je bila last cinkarniškega delavca Antona Šajnerja. Ogenj je uničil tudi krmo, ki je bila pripravljena nad hlevom.

V vasi Pristavica pri Velikem Gabru v okolici Ljubljane je udarila strela v Planinskovo hišo in zanelila požar, ki je vpepelil poslopje. Ob bližanju nevihte sta pribežali domov s polja obe Planinkovi dekleti: 17 letna Albina in 14 letna Lojzka. Ko sta bili v kuhinji, je udarilo in sta obležali obe nezavestni ter so ju komaj oteli iz goreče kuhinje. Poklicani zdravnik je spravljal omamljeni k zavesti in so ju prepeljali s hudimi opeklinami v ljubljansko bolnišnico.

Vlom v trgovino. V Pekrah pri Mariboru je bilo v noči vlomljeno v trgovino Petra Zorkota. Vlo-

Ali Vam je vseeno, če ima Vaš sosed slab ali protiverski časopis? Da se njegovi otroci zastrupljajo s čitanjem opolzkih podlistkov?

mllec se je splazil skozi okno v kuhinjo in od tam v trgovino. Odnesele je za 9000 din cigaret in za 200 din poštne znamke.

S polenem mu prebil lobanjo. Ivanu Štumbergerju, 20 letnemu posestniškemu sinu z Gorenjskega vrha pri Zavrču pod Ptujem, je zagnal sodelavec poleno v glavo tako hudo, da mu je prebil lobanjo.

Kar dva konja ukradena v eni noči. V Gornjem Retju pri Velikih Laščah na Kranjskem je bila v noči ukradena 6000 din vredna kobila posestniku Antonu Žužek in 5000 din vreden konj posestniku Alojziju Paternostu. Tatvine so osumljeni cigani.

Obsodba adi uboja. 23. junija je bila v zidnici Baškoviča v Mrzli gori pri Brežicah večja družba, med njo tudi 28 letni mizar in posestnik Jalovec Janez z ženo in Gramc Karel z ženo. Prepri se je začel med Jalovcem in Gramcom. Gramc je vrgel iz zidnice Jalovca in oddal tri strele v zrak. Ko se je družba vračala domov, je Jalovec napadel Gramca in mu s kolom prebil lobanjo, obenem pa mu je prizadejal tudi hude poškodbe po trebuhu in hrbtu, zaradi katerih je Gramc naslednjega dne podlegel poškodbam v brežiški bolnišnici. Sodišče v Celju je obsodilo zadnje dni Jalovca na štiri leta robije, na plačilo bolniških stroškov in na 10 tisoč dinarjev odškodnine vdovi Mariji Gramc.

Obsojen radi izredne surovosti. »Slov. gospodar« je poročal o izredno surovem Kajnovem zlo-

činu, ki se je zgodil 15. avgusta v vasi Veternik nad Kozjem. 30 letni Janez Moškon je pred Strnadovo hišo s palico do smrti pretepel neznanu gluho ciganko, ki je podlegla poškodbam. Nato jo je zavalil po bregu nizdol. Pred sodiščem v Celju se je Moškon 13. septembra zagovarjal s pijanostjo in je bil obsojen na štiri leta težke ječe.

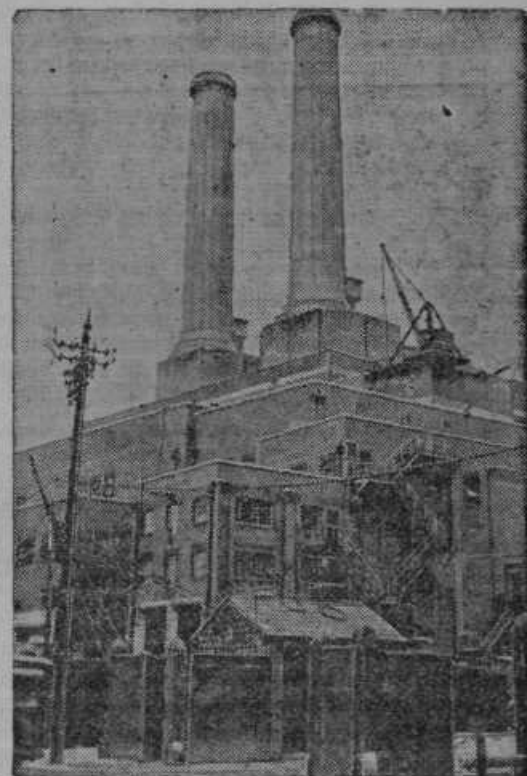
Posvetu

Troje vrst nemških bomb. Val za valom napadajo nemški bombniki London in kopljejo grob enemu največjih svetovnih vele mest. V zraku se lomijo zvoki bomb, ki so treh vrst: prve tulijo in skušajo na ta način uničiti živce prebivalstva; druge prinašajo huda eksplozivna sredstva in rušijo zgradbe. To so zračni torpedi, namenjeni za trganje zidov in stavb iz armiranega (z železjem zvezanega) betona. Tretja vrsta nemškega orožja so tako zvane »Molotovljeve košare«. To so tovari zažigalnih bomb, ki ob določenem času eksplodirajo s strahovitim učinkom.

Strahovita eksplozija v največji ameriški tvornici za smodnik in dinamit. V Kenvillu v ameriški zvezni državi Njujork je bila naj-

Nemci so bombardirali v minulem tednu med drugimi javnimi poslopji tudi angleški parlament v Londonu in londonsko elektrarno, ki je centrala za vso južno Anglijo. Slika na levi predstavlja parlament, slika na desni pa električno centralo.

Iya. Poizkus, udomačiti kamele v Ameriki, pa ni uspel. Podnebje jim ni prijalo, zato so vse kaj kmalu poginile. Z njimi je umrl tudi gospodar. Vojaki so mu postavili zgoraj opisani veličastni spomenik.

Čebele usmrtili tri nevarne lopove. V neki vili v Atenah so se pojavili ponoči trije lopovi. Vdrli so na dvorišče samotnega poslopja ter skušali priti v stanovanje. Postavili so več zabojev, ki so jih dobili na vrtu, drug na drugega k steni, da bi lažje prišli skozi okna v sobe. Ko je prvi vlomilec prišel na vrh zadnjega zaboja, se je ta spodmaknil in vsi trije vlomilci so z zaboji vred padli na tla. Šele zdaj so tatovi opazili, da so zaboji, ki so jih pobrali za vilo, prav za prav moderni čebelni panji. Če-

Erik je zajahal in počasi odjezdil proti mestu. Spotoma ga je dohitel avtobus, ki je vozil med Hillom in precej oddaljeno železniško postajo. Erika je objel oblak prahu in je le nejasno videl tri, štiri popotnike, ki so sedeli v vozilu. Ko se je prah razkasil, je zagledal pred seboj samotnega jezdec. Konj je bil izčrpan, jezdec pa na debelo pokrit s prahom. Mladenič ga je takoj spoznal.

»Dober dan, Roger Asplet!« je mirno pozdravil. »Kakor vidim, ste pošteno jezdili.«

»Dober dan!« je brezbržno odvrnil Asplet. »Dva dni sem na potu. Po gorskem grebenu sem jezdil in sem vas videl.«

»No, potem se ne čudim, da vas tu vidim. Zdi se mi, da me imate kar preveč radi in se ne morete ločiti od mene.«

Iz njegovega glasu je zvenel posmeh. Ker je Roger molčal, je čez čas nadaljeval:

»Gotovo jezdite k sodniku in prijavite tiste, ki so me hoteli ubiti?«

Roger se je hlinil, ko da ne bi spoznal posmehovanja. Mirno je jezdil poleg Erika. Prižgal si je cigareto in odvrnil:

»Dobro veste, da me ta stvar ne briga. Ali pa ste me morda videli med možmi, ko se je začelo streljanje?«

»Ne! Res vas nisem videl,« se je rezko zasmel Erik. »Kar prisežem lahko na to.«

»Vsega ste sami krivi! Zakaj ste si upali v Nardo? Vsakdo ve, da je Nard pretepač in prijatelj streljanja. Veste, kaj to pomeni?«

»Vem,« je odgovoril Erik brez najmanjšega znaka jeze ali zaničljivosti. »Moji covboji so mi povedali, da ta Nard niti ni tako neznan. Jaz ga prej nisem poznal in tudi nisem nanj radoveden, saj je med Kalifornijo in Teksasom toliko takih 'Nardov'. Toda če že o tem govoriva, pripomnim še to, da je vaš Nard ob reki Rio Grande zelo znan.«

»Tako?« je s hlinjenim presenečenjem vprašal Roger. »Ob Rio Grande? Kraj je na slabem glasu, zlasti proti mehiški meji.«

»Nasprotno! Pokrajina je zelo lepa. In ljudje so dobri. Samo tisti, ki se potikajo po gozdovih, nimajo božje podobe v sebi.«

»Mogoče, mogoče,« je mencil Asplet. »Izvolite cigaro?«

»Hvala! Jaz samo svoje kadim. Sicer pa mi je ljubša pipa.«

Nekaj časa sta molče jezdila drug ob drugem. Nazadnje je Roger prekinil molk.

»Tudi v mesto?«

»Da, tudi! Torej boste tudi vi počastili mesto s svojim obiskom?«

»Da.«

Vaš сосед nima nobenega časopisa. Kaj boste storili?

večja tvornica za smodnik in dinamit, v kateri je bilo zaposlenih 1200 delavcev in je imela od vlade naročil za 545.000 dolarjev. Iz nepojasnjenega vzroka (najbrž so bile eksplozije podtaknjene) je tovarna v drugi polovici minulega tedna zletela v zrak radi štirih velikih in strahovitih eksplozij. Ubitih je bilo okrog 50 ljudi, 200 pa hujo ranjenih. Odkopavanje mrtvih in reševanje ranjencev je bilo zelo oteženo radi nevarnosti ponovnih eksplozij.

Katolicizem na Japonskem ima svojo zanimivo zgodovino. Njegov ustanovitelj je svetni Frančišek Ksaver, ki je prišel na Japonsko leta 1549. Ko je leta 1582. umrl, je bilo na Japonskem 250 cerkva in 200.000 katoličanov. Krvavo preganjanje je katolicizem na Japonskem skoro popolnoma iztrebilo. Leta 1865., ko je zopet prišel prvi katoliški misijonar na ozemlje Japonske, je tam še vendar bilo okoli 20.000 katoličanov, ki so brez vsakega duhovnika ohranili svojo krščansko vero; od roda do roda so sporočali in izročali glavne krščanske resnice in delili otrokom zakrament svetega krsta. Sedaj se katoliška vera na Japonskem krepko razširja in lepo razvija kljub sovražni agitaciji, ki jo vrše proti nji protestanti in poganski budisti. Poteškoče so prihajale tudi iz vzdrževanja starih japonskih običajev, ki se nanašajo na češčenje mrtvih, katero je imelo pogansko-verski značaj, radi česar jih katoliška Cerkev ni mogla odobriti. Največ težav so imeli učitelji in uradniki katoliške vere, ker so jih poganski protivniki razkričevali kot nasprotnike narodnih japonskih običajev. Zadnji čas pa so vse te poteškoče prenehale in katolicizem se more po Japonskem svobodno širiti. Glavna sredstva, ki se jih pri tem poslužuje, so: tisk in šolstvo. S katoliškim tiskom

Vse za šolo

knjige in potrebščine v

Tiskarni sv. Cirila

v Mariboru:

Koroška cesta 5,
Aleksandrova cesta 6,
Kralja Petra trg 6.

v Ptuj:

Slovenski trg 7.

Boste zadovoljni!

in z vzgojo mladine prodira katolicizem v japonsko javnost kot činitelj, ki ima mnogo večjo veljavo, kot bi mu pripadala po številčnem merilu.

Malta — najmočnejše angleško oporišče v Sredozemskem morju

Lega in površina otoka

Otok Malta leži na jugu Sicilije, od katere je oddaljena borih 90 km. To je močna sredozemska pomorska trdnjava, katere se poslužuje britanska mornarica za svoje oporišče. Oddaljena od afriške obale 325 km, leži s svojo najvišjo točko samo 260 m nad morjem in pripada skupini otokov, med katere štejejo poleg Malte še otoke Gozzo, Comino, Cominotto,

Salomone in Filfolo poleg še nekaj drobcev, ki štrlijo iz morja. Celokupno otočje ima jedva 320 kvadratnih kilometrov površine. Malta sama meri 246 kvadr. kilometrov. Dolga je 25 kilometrov, široka pa 17 km.

Otočje stoji na podmorskem grebenu, ki veže afriško nabrežje s Sicilijo. Svet je pust, zato so že malteški vitezi pred stoletji izdali zakon, da mora vsaka ladja, ki pristane ob malteški obali, pripeljati s seboj nekaj kubič-

nih metrov zemlje, ki bo ostala tam. Podnebje je sredozemsko, prav tako rastlinstvo.

Važno vojaško in letalsko oporišče

Zemljepisni položaj je napravil Malto za izredno važno vojaško postojanko, tako pomorsko kakor letalsko. Ker leži Malta ob največji ožini, ki deli vzhodno Sredozemlje od zapadnega, je bila že od nekdaj važno zaklonsko za ladje. Nekateri gredo tako daleč, da izvajajo njeno ime od judovske besede »malet«, kar pomeni zaklonsko, drugi zopet menijo, da prihaja to ime od grške besede »melita«, čebela. Malta je namreč slovela zaradi velikih množin medu.

Iz zgodovine otoka

Malteško pristanišče je bilo naseljeno že v predzgodovinski dobi. Upoštevali so ga že stari Feničani. Potem so zavladali na Malti Grki in Kartaginci. Rimljani so osvojili Malto l. 218.

V drugi polovici petega stoletja so pridrli na Malto Vandali, za njimi vzhodni Gotje. Bizantinski vojskovodja Belizar je osvojil Malto leta 534. V desetem stoletju so zavladali Malti Arabci, leta 1090. so jo osvojili Normani, leta 1530. je prišla v oblast malteških vitezov; Ko je Napoleon Bonaparte pripravil svojo ekspedicijo v Egipt, je osvojil Malto leta 1798., toda samo za dve leti, kajti leta 1800. so se Malte polastili Angleži. Dokončno jim je pripadla leta 1814. in odtlej je oporišče britske mornarice v Sredozemlju.

Prebivalstvo in mesta

Burna zgodovina Malte je ohranila svoje sledove v napisih, spomenikih, kulturah, utrdbah, običajih in nošah na otoku. Zaradi tega nazivajo Malto še danes »cvet Sredozemskega morja«. Malta je urejen otok. Ima marljivo prebivalstvo, ki šteje okoli 300.000 duš ali 775 ljudi na kvadratni kilometer. To je ljudska mešanica s primesmi arabskega in judovskega življa. V upravi prevladuje angleščina, domačini govore malteško narečje, pa tudi italijanski. Med italijanskim prebivalstvom je v zadnjih letih ponovno vzplamtelo gibanje za priključitev k Italiji.

Glavno mesto na Malti je La Valette, drugi večji kraji so: Floriana, Senglea, Vittoria, Cospicua, Sliema. Stara prestolnica je bila Citta-vecchia. Danes živi tam komaj 500 ljudi. Tu je bil svojčas sedež rimskega konzula. Pravijo, da je na tem otoku sv. Pavel osnoval škofovski sedež. V njeni bližini ti pokažejo katakombe (podzemeljske grobnice) in grob sv. Agate. Na Colline di Bigemma so grobovi iz feničanske dobe.

Današnja prestolnica La Valette je zgradil Francoz Jean de la Valette leta 1556. Mesto

»Upam, da bova še govorila med štirimi očmi. Maršikaj bi si imela povedati.«

V tem trenutku so se jima približali covboji. Ko so izginili za njima, je Roger vprašal:

»Ali mi morda vendar prodate svojega konja? Samo zato vprašam, ker ste rekli, da hočete z menoj na samem govoriti.«

»Ne prodam! O drugih rečeh hočem z vami govoriti. Predvsem bi rad vedel, kje zdaj stanuje vaš Nard?«

Roger se je hinavsko nasmehnil.

»Zal, ne morem vam povedati. Narda in ostale sem zaradi streljanja odslovil. Vsi so že odšli. Vedeti morate, gospod Folkman, da jaz pazim na red v svoji hiši. Take stvari se pri meni ne smejo dogajati. Vaša sreča, da je napadu prisostvoval nekdo, komur se je zelo dopadel vaš obraz. Srce mi ne dovoli, da bi vas prijavil sodniku.«

»Vaša velikodušnost me je naravnost porazila!« se je zasmel Erik.

Čez čas se je zresnil in nadaljeval:

»Gospod Asplet, sodnik mene dobro pozna in ve, da, če je prišlo do streljanja, ga je drug začel. In potem bi se sodnik zanimal za podrobnosti.«

»To bi bilo tudi pravilno!« je priklimal Roger. S tako izvalno nesramnostjo je igral svojo vlogo, da bi že vsak drug izgubil potrpežljivost. Erika pa je dozdevno ta razgovor bolj zabaval ko jezil.

»Da, to bi bilo dobro,« je licemersko nadaljeval Asplet. »Saj je dogodku prisostvovala samo ena neoporečna priča — jaz. In kar se mene tiče, vam odkrito povem, da sem videl, da ste vi prvi ustrelili. A Nardova sreča je bila, da ste slabo merili.«

»Res?« je mirno odgovoril Erik. »Kaka sreča za ameriško sodstvo, da ima take priče, kakor ste vi!«

»Gotovo! ... Toda jaz se moram tu posloviti. Nekega prijatelja hočem obiskati.«

»Ali se imenuje Nard?« je smehljaje pripomnil Erik. Ustavil je konja in prodirno pogledal v Rogerjeve oči.

Ta je za hip povslel glavo. Potem pa je doka mirno odvrnil:

»Nard? Kaka misel! Morda vas zanimajo moje družinske razmere?«

»O, ne! Niti vohunil ne bom za vami. Motite se, če mislite, da se bom ujel v past, ki mi jo pripravljate.«

S tem je obrnil konja in naglo odjezdil. Čez čas se je ozrl nazaj. Roger je še vedno stal na tistem mestu in zrl za njim.

»Ne usidjenje, Asplet!« je zaklical. »Ker — midva se bova še srečala.«

Vzpodbodel je konja in kmalu izginil v daljavi.

(Dalje sledi)

bele so se vsule iz razbitega panja in napadle uzmovice. Opikale so vlomilce tako zelo, da so v strahu začeli vpiti na pomoč. Prihiti so sosedje, toda niso mogli pomagati nesrečnejšem, ki so od prehudih pikov umrli že na poti v bolnico. Policijska preiskava je ugotovila, da so čebele usmrtille tri zelo nevarne zločince, ki so jih že dolgo časa iskali. V Atenah so izvršili celo vrsto tatvin in zločinov.

Najstarejše drevo v Evropi je ogromen kostanj na podnožju Etne na italijanskem otoku Sicilija. Star je nad dva tisoč let, deblo ima v obsegu 60 m. Pod njegovo krono je prostora za več sto ljudi. Strela je drevo pogostokrat oklestila, vendar so veje še danes sveže.